

Op Stapel 2022-05

18 februari 2022

In de rubriek Op Stapel geven de collega's van de afdeling Beleid en Belangenbehartiging kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitsel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:

GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Team Beleidsthema's en Onderhandelingen
Guido Liessens (wat de toelichting betreft)
guido.liessens@g-o.be

Geert Spiessens (wat het standpunt van het GO! betreft)
geert.spiessens@g-o.be

Had u graag zelf de tekst van het ontwerpdecreet of -besluit nagelezen?
Laat het weten aan:

Jan Brewee
jan.brewee@g-o.be

U kunt er ook terecht met uw commentaar, opmerkingen, bedenkingen en suggesties bij de toelichting.

In deze aflevering:

- **Onderwijsdecreet 32**

Voorontwerp van decreet over het onderwijs XXXII

Tenzij het anders wordt aangegeven, gaan de maatregelen in op 1 september 2022.

BASISONDERWIJS

De term *thuisloze* in het [decreet basisonderwijs](#) wordt vervangen door *leerling met een zorgthuis* – aan de invulling (definitie) van het begrip verandert dat niets: het gaat om *kinderen en jongeren in een aangepaste woon- en leefomgeving onder toezicht en begeleiding bij een jeugdhulpaanbieder*. Het begrip is een leerlingkenmerk bij de berekening van het personeelskader en het werkingsbudget. De term *thuisloze* deed geen recht aan al wie zich, in een pleeggezin of een voorziening, inzet om de betrokken jongere *een warme thuis* te bezorgen.

Vanaf dit schooljaar worden leerlingen (met uitzondering van de anderstalige nieuwkomers, die hoe dan ook een taalintegratietraject krijgen) gescreend op hun taalvaardigheid Nederlands. Leerlingen die het Nederlands onvoldoende blijken te beheersen, moeten een actief taalintegratietraject Nederlands volgen. De screening gebeurt in de periode 10 oktober – 30 november.

Ook voor leerplichtige kleuters en leerlingen die na het screeningsmoment instromen en het Nederlands onvoldoende beheersen om de lessen te volgen, kan de school een taalintegratietraject opleggen. Dat was al eerder de bedoeling, maar de regelgeving had het enkel over instromers in het lager onderwijs (en niet over kleuters). De maatregel heeft uitwerking sinds 1 september 2021.

Leerlingen die gebruik maken van de regeling permanent onderwijs aan huis doen dat, na overleg met het CLB, (in principe) in de dichtstbijzijnde school voor buitengewoon onderwijs.

Rekening houdend met de vrije keuze van de ouders voor een school van het officieel onderwijs of het vrij onderwijs, wijst de onderwijsinspectie de dichtstbijzijnde school aan. (De precisering regulariseert een al bestaande praktijk.)

Vlaamse Gebarentaal wordt toegevoegd aan de sleutelcompetenties. Er zullen dus onderwijsdoelen voor worden ontwikkeld (voor scholen waar *Vlaamse Gebarentaal* een onderwijstaal wordt in een nog te ontwikkelen aanbod tweetalig onderwijs Nederlands-Vlaamse Gebarentaal).

SECUNDAIR ONDERWIJS

De term *thuisloze* in de [codex secundair onderwijs](#) wordt vervangen door *leerling met een zorgthuis* – aan de invulling (definitie) van het begrip verandert dat niets: het gaat om *kinderen en jongeren in een aangepaste woon- en leefomgeving onder toezicht en begeleiding bij een jeugdhulpaanbieder*. Het begrip is een leerlingkenmerk bij de berekening van het personeelskader en het werkingsbudget. De term *thuisloze* deed geen recht aan al wie zich, in een pleeggezin of een voorziening, inzet om de betrokken jongere *een warme thuis* te bezorgen.

Sinds 1 september 2021 worden in scholengemeenschappen die een scholengemeenschapsinstelling hebben opgericht, met de punten van de voorafname van de globale puntenenveloppe betrekkingen in de scholengemeenschapsinstelling globale puntenenveloppe betrekkingen in de scholengemeenschapsinstelling ingericht.

Punten uit de voorafname kunnen er ook worden ingezet voor een tijdelijke verhoging van de puntenwaarde om een afwezig personeelslid in een ambt van het ondersteunend personeel te vervangen door een personeelslid met een hoger bekwaamheidsbewijs.

Een bevordering tot de hogere salarisschaal 106 voor personeelsleden van het ondersteunend personeel (artikel 55, §1 van het [decreet rechtspositie](#)) is niét mogelijk voor personeel van de scholengemeenschapsinstelling: de bevordering is (namelijk) gebaseerd op het aantal leerlingen in de school waar het personeelslid is aangesteld.

Wanneer punten worden aangewend om een directeur die belast is met het mandaat van coördinerend of algemeen directeur, school- of klasvrij te maken, gebeurt dat in de school, niét in de scholengemeenschapsinstelling.

Ook die preciseringen hebben uitwerking sinds 1 september 2021 (ze werden eerder al toegelicht in de [omzendbrief](#)).

*Inschrijvingen gebeuren onder de **opschortende** voorwaarde van het voldoen aan de toelatings-, overgangs- of instapvoorwaarden.*

Dat is niet langer zo als de inschrijving afhankelijk is van een (toelatings)klassenraadsbeslissing. Dan gebeurt de inschrijving onder **ontbindende** voorwaarde. In afwachting van een eventuele weigering is de leerling dus ingeschreven.

De inschrijving wordt ontbonden op het moment dat die leerling in een andere school is ingeschreven - uiterlijk een maand (vakantieperioden niet inbegrepen) na de kennisgeving van de beslissing.

Het schoolbestuur kan beslissen de inschrijving van een 'geweigerde' leerling toch niet te ontbinden, zodat die geen nieuwe aanvraag moet indienen om als vrije leerling de lessen bij te wonen (vraag die niet gehonoreerd zou kunnen worden als inmiddels de capaciteit bereikt is of het structuuronderdeel volzet werd verklaard).

Leerlingen die gebruik maken van de regeling permanent onderwijs aan huis doen dat, na overleg met het CLB, (in principe) in de dichtstbijzijnde school voor buitengewoon onderwijs.

Rekening houdend met de vrije keuze van de ouders voor een school van het officieel onderwijs of het vrij onderwijs, wijst de onderwijsinspectie de dichtstbijzijnde school aan. (De precisering regulariseert een al bestaande praktijk.)

Voor de berekening van de uren teeltleider in het **buitengewoon onderwijs** worden de leerlingen in de betrokken opleidingen in OV3 en OV4 samengeteld. De regelgeving conformeert zich daarmee aan de bestaande praktijk.

In uitzonderlijke omstandigheden (capaciteitsnoden, infrastructuurproblemen of verhuizing) kunnen structuuronderdelen in het voltijds gewoon secundair onderwijs die vóór het schooljaar

2021-22 werden geprogrammeerd, zonder bijkomende programmatie naar een andere (een bestaande of een nieuwe) vestigingsplaats worden verplaatst. De verplaatsing moet wel worden aangevraagd.

Als het om een nieuwe vestigingsplaats gaat, moet ook daarvoor een aanvraag gebeuren, maar dat kan samen met de aanvraag voor de verplaatsing.

VOLWASSENENONDERWIJS

De centra kunnen via een eenvoudige procedure toelating vragen om hun studietoelaatting tijdelijk, om dringende redenen, in een andere vestigingsplaats aan te bieden dan waarvoor hun de onderwijsbevoegdheid werd toegekend. Die afwijking gold dan tot nog toe voor maximaal één schooljaar.

Voortaan geldt ze voor **twee jaar vanaf de datum van toekenning** van de tijdelijke onderwijsbevoegdheid.

De Centra voor Volwassenenonderwijs kunnen niet-aangewende leraarsuren en punten overdragen naar een ander CVO of naar het eerstvolgende schooljaar. Voor de punten moest dat gebeuren uiterlijk op 30 april, voor de leraarsuren uiterlijk op 31 mei.

Voortaan is de uiterste datum voor de overdracht van zowel leraarsuren als punten 31 mei.

De nieuwe opleidingsprofielen voor moderne vreemde talen (Op Stapel 2022-02 van 20 januari 2022) voorzien in de mogelijkheid mondelinge en schriftelijke competenties apart aan te bieden (mondelinge en schriftelijke competenties worden in afzonderlijke modules aangeboden).

Consequent daarmee worden ook de voorwaarden om te kunnen doorstromen naar een hoger taalniveau (richtgraad 2 en hoger) aangepast: een cursist kan doorstromen naar de modules met mondelinge competenties van de hogere richtgraad als hij de mondelinge basiscompetenties heeft behaald op het niveau van de voorgaande richtgraad; hij kan doorstromen naar de modules met schriftelijke competenties van de hogere richtgraad als hij de schriftelijke basiscompetenties heeft behaald op het niveau van de voorgaande richtgraad.

Een certificaat voor de opleiding behaalt de cursist alleen als hij zowel de mondelinge als de schriftelijke competenties beheerst.

DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

De beroepskwalificatie 'Amateur literair schrijver' vormt sinds dit schooljaar het doelkader voor de kortlopende studierichting 'Schrijver' (Op Stapel 2021-21 van 21 juni 2021).

Het wordt dus mogelijk om via de kortlopende studierichting 'Schrijver' een bewijs van beroepskwalificatie of bewijs van competenties te verwerven en niet enkel een leerbewijs.

Schoolbesturen kunnen in kortlopende studierichtingen een domeinoverschrijdend perspectief hanteren, waarbij ook onderwijsdoelen uit andere domeinen geselecteerd worden.

Tot dusver was een leerling regelmatig als hij voldeed aan de toelatingsvoorwaarden. Daardoor bleven leerlingen die in de loop van het schooljaar afhaakten, meetellen voor het halen van de rationalisatie- en programmatienormen.

Voortaan worden leerlingen die meer dan drie weken achtereen geen enkele leeractiviteit hebben bijgewoond, niet langer als regelmatige leerling beschouwd (tenzij er toch nog een wettiging komt – uiterlijk een maand na de derde week afwezigheid). De overheid engageert zich ertoe te bekijken of (in het uitvoeringsbesluit) verdere modaliteiten moeten worden gepreciseerd.

Om financieerbaar te zijn, moest de leerling tot dusver aan ten minste twee derde van de leeractiviteiten in de periode tussen de start van het schooljaar en de teldag (1 februari) hebben deelgenomen. Dat gaf al eens aanleiding tot problemen met leerlingen die zich pas eind september inschreven.

Voortaan moet de leerling, om financieerbaar te zijn, aan ten minste twee derde van de leeractiviteiten in de periode tussen 1 oktober en de teldag (1 februari) hebben deelgenomen.

Jongeren hebben recht op vermindering van het inschrijvingsgeld als een lid van hun leefeenheid al inschrijvingsgeld heeft betaald.

Dat geldt ook als de leerling bij een gedeelde verblijfsregeling in het kader van co-ouderschap niet op hetzelfde adres woont als zijn broer, zus of ouder die het inschrijvingsgeld heeft betaald.

FLANKEREND ONDERWIJSBELEID

Tot dusver moesten lokale besturen de Vlaamse overheid jaarlijks een overzicht bezorgen van de sociale¹ en andere voordelen die zij toekennen aan scholen (sociale voordelen mogen niet zorgen voor een concurrentievoor- of -nadeel voor een school op het grondgebied van de gemeente).

Die verplichting verdwijnt. **De verplichting voor de lokale besturen de scholen op hun grondgebied te informeren over de voordelen die zij toekennen, blijft.**

HET STANDPUNT VAN HET GOI

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap gaat akkoord met het voorontwerp.

¹ Met *sociale voordelen* (door de gemeente toegekend) wordt bedoeld :

- 1° het ochtend- en avondtoezicht buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen;
- 2° het middagtoezicht voor de tijdsduur van maximaal één uur;
- 3° het ter beschikking stellen van de voor het publiek toegankelijke gemeentelijke infrastructuur, met uitzondering van de roerende en onroerende goederen die uitsluitend bestemd zijn voor de organisatie van het gemeentelijk onderwijs;
- 4° de kosten van de toegang tot het zwembad voor de leerlingen lager onderwijs, indien het zwembad niet behoort tot de gemeentelijke sportinfrastructuur vermeld in punt 3°. De kosten verbonden aan het verstrekken van één schooljaar gratis zwemmen, waar elke leerling lager onderwijs recht op heeft, worden niet als sociaal voordeel beschouwd;
- 5° het leerlingenvervoer in het basisonderwijs.